

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Anys XII

Reus Dijous 26 de Agost de 1897

Núm. 3351

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3/50
n provincies trimestre. 7
Extranjer y Ultramar 7
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

ÚNICA FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de París.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5. Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dias á Barcelona, Glaris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

SECCIÓ DOCTRINAL

Estudis arquitectonics

DIFERENCIAS ENTRE LA NOSTRA ARQUITECTURA I LA CASTELLANA.

Sapiguem es que l'Arquitectura és entre les belles arts, la que millor es representa en el monument del poble que la conreua. Aixís doncs deixant apart altres diferències de raça, llengua, historia, costums, etc., que hi poga haver entre les dugues nacionalitats mes importants del Estat espanyol, ens atindrem aquí a les que marca l'arquitectura d'abds pobles.

Grands sont les diferències qu' existeixen entre les dugues arquitectures, i aqueixes diferències sont en la essencia, no sont accidentals, puig que s' refereixen a la estructura íntima del edifici. Quand aqueixes diferències se trovan mes marcades és a l' edat mitja, encar que modestament i malgrat del caracter cosmopolita qu' han pres tota mena de construccions i especialment les casés particulars, aqueixes subsisteixen. Doncs mentre els nostres arquitectes segueixen en llurs construccions les bones tradicions romanes, els castellans segueixen en les llurs, les costums antigues.

I aixó és que 'ls alarbs amb els quals estigueren en constant contacte per més de sept cents anys els hi deixaren quelcom de sont art fals i trencadís; mentre que l'arquitectura catalana está inspirada en l' art sòlit i seriós dels pobles d' Europa.

En l'arquitectura cal distingir dugues menes d' art, que correspon a dos sentiments, a dos pobles.

L' un, és l' art veritat, és l' art que ho es per dies, és el dels pobles que pensen, és l' art dels grands conjunts constructius; és el que busca la bellesa en la correcció i harmonie de les línies; és l' art, podríem dir, del cervell.

L' altre, és un art de per fora, de fireta i de quincalla, és l' art qu' enlluerna 'ls sentits i no diu res al ànima, es un art fals puig que figura aguantar lo que altres sostenen; aqueix es l' art del cor.

En el primer l' adorno és accidental, doncs no serveix mes que per arrodonir l' obra. En el segón és fonamental puig qu' en ell estriba la bellesa.

Aqueix és l' art de les raças semítiques que nasqué allá al cor del Assia y s' extengué am la dominació dels alarbs fins á Espanya.

L' altre com havém dit mes amunt es l' art dels pobles europens; es el dels romans i dels gregs, es l' art gótic i romànic; aqueixos foren els qu' influiren principalment en la nostra arquitectura.

Hem dit qu' en la primera branca dels dos arts de

que venim parlant, l' adorno es accidental, puig que cerca la bellesa en la puresa de la linie; aixís doncs, si en un temple greg el Parthenon per exemple, li arranquem les metopes del fris, y les trasladem al Museu Británic, i li trosseigem les máscars del conrisament, quedarant parets i columnes que no per aixó deixaran d' ornar amb olimpica magestat l' Acropolis d' Athènes. I l' mateix passa en les llaceries, gárgoles i fulles qu' ornar els edificis romànics i gótics; i és perquè la bellesa en aqueixa arquitectura no resideix en les metopes, llaceries, gárgoles ni fulles, sino en la proporció i harmonie de les línies.

Al contrari, passa en les construccions dels alarbs i en general en totes les de la segona branca del art arquitectonic: puig que si en la sala dels Embaixadors de l' Alhambra de Granada, li esborrem ses complicades i geométriques llaceries, i li despintem els brillants policromats del entatxonat, li haurem tret sa bellesa, i sols restará l' indecisió de sos arcs de guix qu' no serveixen de res, doncs interiorment hi ha soles que lliguen semblant una carcassa de fusta d' un gegant de fang i guixots.

Que 'ls alarbs no influeixen en nostra arquitectura ho demostran els pocs restos que 'ns queden d' obres d' un carácter marcadament antig; mentres que sont innombrables els que hi ha a Castella i Andalusia.

Aquí a Catalunya, per etzar es troba algun fragment de procedencia arabiga; entre 'ls pocs que s' conservan hi ha un troç de marbre blanc en forma de mirab que s' trova empotrat en el claustre romanic de la seu tarragonina. Aqueix mirab pertany segons indicis a una mosquée que s' aixecá pels anys de 968.

El grupo mes important d' edificis en que sembla marcarshi mes l' influencia és el dels denominats banys, de quins n' hi ha a Barcelona, Girona, Valencia, etc. Aqueixos, presenten una disposició semblant als que hi ha a Granada; per aixó no pot reputarse mes que com una copia feta de llany, com modernamet se fant coses d' estil arabig a Espanya, França, Alemanya i fins a Inglaterra.

Aixó junt amb alguns arcs de ferradura ú obulats, usats en algunes esglesies com en S. Felio de Boada, construïda a l' Ampurdà a principis del segle XII, constitueixen tots els monuments d' un carácter mes ó menys marcadament arabig. Encar que 'ls arcs i llaceries usades en aqueixes pobres construccions, posats al costat dels verdaderament arabigs, casi 'ns fant perdre l' ilusió de que ho sigan i ens recorden les obres bizantines del segle IX.

Alguns anys després, sols guspires mitj acabades ens arriben del art arabig que s' tradueixen en mal traçades llaceries i res mes.

De lo que deixem sentat se dedueix que l' art arabig

no existeix a Catalunya, i que aquét sols s' ens revela en algun petit detall.

Mentres a Catalunya s' construien les mesquines obres arabigues qu' hem vist; á l' Andalusia i Castella s' hi aixecan els grands monuments d' aqueixa arquitectura.

Aquí l' art dels romans floreixia en sa nova encarnació del art romanic, i produhia obras tont notables com Sta. Maria de Ripoll; allí l' art bizantí modificat per l' exaltada fantasia dels alarbs creava sos mes remarcables monuments com son l' Alhambra de Granada, la mosquée de Cordova, l' Alcazar de Sevilla, etc.

Aquí l' art dels romans am sa veritable estructura; allí aqueix meteix art, pero fet am tapia fenicia, aguanta am fustes al estil de Siria, recobert per intrincades llasies i entetxonat els sostres am boscos d' estalactites.

Aquí en fi, com havém dit i repetit hi ha el poble de les grens ratlles, el de les superfícies llises, el que n' te prou am la contemplació del conjunt. Allí l' poble de les ratlles trencades i sinuoses, el qui ompla 'ls murs d' adorno; el que s' esgota en la busca de la bellesa.

Amb el que portem dit, n' hi ha prou pera comprendre les diferències que separen les arquitectures dels dos pobles de que venia parlant.

Per acabar i deixar ben marcat el caracter arabig que ha tingut en tot temps l' arquitectura castellana, anem á examinar alguns edificis de mes moderna construcció.

En els plans del anomenat estil Platerese, com es el del duc del Infantat, construït á Guadalejara l' any 1483, veiem que fan decorar els principals salons á l' estil moresc.

En els del Renaixement, com l' Alcazar de Toledo, i l' palau del Arquebisbe d' Alcalá s' adoren també segons les costums arabigues.

Y per fi s' construhiren cloquers en forma de minarets, engendrant am aqueixa barreja l' art mozarab tan excampat per totes les terres mes enllá del Ebre.

Mes modernament, vingué l' barroquisme, i s' apoderà dels arquitectes la febre del adorno; aquí á Espanya veiem al célebre Churriguera, aixecar edificis com l' Hospital del carrer de Fuencarral á Madrid, hont tot s' ofega haix l' exuberancia del ornament; mentres que en nostra terra aqueix ístil casi no s' percibeix, i si alguna cosa n' resta es molt mes sever que l' emplea pels castellans, com ho demostran la fatxada de la esglesia de Bethlem i l' escala de la casa Delmases de Barcelona, i fins aquí en nostra mateixa ciutat ne tenim una prova en la portalada de casa Bofarull.

Reasumint veiem que en l' arquitectura catalana, les formes son decidides, els arcs sont arcs, i en tot hi ha una especie de decidida concisió.

En la castellana, si bé no hi ha l' arabesc veritable, hi ha quedat en ella l' essencia d' aqueix pensament; diafumeix les grands ratlles, sos arcs viuen a força d' ondulacions i tot desapareix dessota l' adorno.

DOMINGO SUGRANYES.

Reus, Agost de 1897.

ARTS Y LLETRES

Instantania

Me les estimo a les modistetes, an aquestes noietes de vuy a deu anys—Me les estimo perquè les planya

molt.. ¡pobretes! ¿No us fa trencar el cor veure-les decantades pel pés de la grand capse que porten penjant del braç, recorre grans distancies, pujar ó baixar escales, deixant vestits y berrets á les senyores?...

Am lo qu' entreguen ¡Quants gojos proporcionen, quants capritxos satisfant á quantes apariencies encobreixen! sens embarg ningú s' enrecorda d' aquestes nenes desheradades de la sort... treballen á la mateixa edat qu' altres nascudes en l' opulencia, gaudeixen jugant á nines.

Moltes d' aquestes desgraciades criatures moren víctimes del treball i de les inclemencies del temps.

No a totes prova la mena de vida qu' hant de fer dies son ofici, mal alimentades i vestides sinó tenen naturalesa forta vant morint a poc a poc com les fulles a la tardor.

Peró per aixó totes estant contentes am sa sort, perqué la desconeixen en part. Al sortir del obrador se veuen, canten i riuen, xerren i saltironen fent grupos que passen, i es confoueu entre la gent á la qu' aturdeixen am sa cridoría i gatzara... pero aixó no dura gaire, el grupo es desfá per a pendre cadescuna la direcció de casa seva, ont arriuen cançades però contentes ignorant la causa de sa alegria.

Peró de vegades estant ben tristes. Al hivern passat en vaig veure una que n' estava molt, tremolava de fred i embolicada amb el mocador de sarrell semblava una velleta... plorava temerosa de relliscar, ¡nevava tant! i tenia d' anar tant lluny...

¡Pobretes! jo me les estimaré sempre, sont poncelles que s' mustiguen al vent de les necessitats de la vida, sont moixonets sense niu.

HORTENSI GÜELL.

Reus Agost 93.

Cuarta exposició de Bellas Arts DE BARCELONA

Comissió organitzadora

La Comissió organitzadora de la quarta Exposició de Bellas Arts é Industrias Artísticas, que s' ha celebrarse en la primavera próxima, ha quedat constituída en aquesta forma:

President, excelentíssim senyor don Joan Coll y Pujol, alcalde; vocals: don Diego de La Llave, presidentíssim senyor Bisbe de la diócesis y de la Diputació provincial; excelentíssim senyor Degá del Cos Consular; don Joaquín de Molins; don Francisco Soler y Royrosa, pintor; don Joseph Griega y Dolcat, president de la comissió d' Hisenda; don Andreu Aleu, escultor; don Actur Gallard; don Lluís Domenech y Montaner, arquitecte; don Ramón Robio y Lopez, president de la comissió de Foment; senyor president de la Academia provincial de Bellas Arts; excelentíssim Sr. D. Matías Muntadas; D. Francesch Miquel y Badia; acadèmic; excelentíssim Sr. D. Manel Porcar y Tió; Sr. president de la comissió provincial de Monuments històrics y artístics; D. Joan Mutjé; D. Anton Elías de Molins, Director del Museo provincial d' antigüetats; Sr. Director de la Escola oficial de Bellas Arts; excelentíssim Sr. D. Joseph Collaso y Gil, D. Joseph Masriera y Manovana, pintor, Sr. Director de la Escola superior d' Arquitectura; D. Joan Farre; D. Manel Foxà, escultor, Sr. director de la Escola d' ingenyeres industrials.

Excelentíssim Sr. D. Joseph Maria Rius y Badia; D. Jaume Trabal; D. Salvador Sampera y Miquel; don Félix Rich y Ardevol; Sr. president de la Societat Económica Barcelonesa d' Amichs del País; D. Pedro Fargas; Sr. president de la Associació d' Arquitectes de Catalunya; D. Rafel Bocanegra; D. Modest Fosas y Pi; Sr. president del Centre de mestres d' obras de Catalunya; D. Aureliá Plaza; D. Tomás Moragas, pintor; D. Federich Schwartz; Sr. president del Foment del Trávell Nacional; D. Narcís Bordas; D. Fernando de Sagarra; D. Federich Travé y Escardó; Sr. president del Círcul Artístich; D. Francisco de A. Novella; don Antán Torrents y Monner; D. Mariano Fuster; Sr. president del Centre Industrial; D. Ramón Martínez Gras; D. Joseph Ferrer Vidal y Soler; Sr. president del Ateneu Obrer; D. Benet Samaranch; D. Joan Llimona y Brugueta; pintor; Sr. president del Círcul Artístich de Sant Lucas; D. Salvador Teix; D. Joseph Estruch y Comella; Sr. president de la Societat de Bellas Arts; D. Anton Rosich; D. Francesch Carreras y Candi, don Anton Martínez y Domingo; Sr. president del Centre d' Arts Decorativas; D. Andreu Casanovas; Sr. president de la Associació d' Ingenyeres Industrials; Sr. presidente del Colegi del Art Major de la Seda, D. Joseph M. Marqués, pintor, y secretari; D. Carles Pitozzini y Martí.

Concurs de Cartells

Ajuntament Constitucional de Barcelona.—En virtut de la autorisació concedida á aquesta Presidencia per l' Ajuntament, s' anuncia públich concurs entre 'ls artistas espanyols, pera la execució del cartell anunciador de la Exposició, lo cual deurá ajustarse á las següents bases:

1.ª L' estil, carácter y procediment artístich del cartell, queda á llibertat del artista, sent obligatori pera tots la mida de 1'40 per 0'80 metres.

2.ª L' original del cartell, deurá presentarse completament acabat, en lo Palau de Bellas Arts, avans de las dotze del matí del dia 30 de septembre próxim, acompañat del pressupost per cada mil exemplars, indicant lo procediment ó procediments que s' emplehin pera sa reproducció, la fetxa fixa d' entrega dels exemplars reproduhits y l' compromís d' establiment que degui executar lo treball.

3.ª La Comissió Executiva examinará 'ls cartells y pressupostos presentats y en vista del mérit y condiciones dels mateixos concedirá, si ho estima de justicia, un premi de 500 pessetas y medalla de 1.ª classe, aixís com la reproducció, al que consideri més digne d' aquesta recompensa y un accésit de 250 pessetas al autor del cartell que segueixi en mérit al premiat.

4.ª La Comissió Executiva al procedir al examen dels cartells presentats, tindrà en compte tot lo mérit artístich de la obra, pero atendrá també las condiciones económicas que s' consignin pera sa reproducció.

5.ª Correrá á càrrech del artista premiat la direcció dels travalls de reproducció, no acabant son compromís fins la entrega dels exemplars reproduhits en las condiciones establertes en lo pressupost presentat.

6.ª La composició general del cartell deurá desenrotllarse, tenint present en quant sia possible la llegenda explicativa de la Exposició, en lo concepte d' anunci de la mateixa.

7.ª La Comissió Executiva exposará públicament los cartells presentats y pendrá acort als deu dias després de tancat lo concurs.

8.ª La Comissió Executiva se reserva 'l dret de rebutjar las obras que no consideri dignas de figurar en lo concurs y de declarar aquest desert, si á son judici no s' presentessin travalls mereixedors d' obtedir las recompensas mencionadas.

Barcelona 24 d' agost de 1897.—L' Alcalde, President Joan Coll y Pujol.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 25 d' Agost de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRADU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAD del cel	OBSER par. ticular
9 m.	754	98	2'5	4'3	Nuvol	
3 t.	755	86				
9 m.	Sol. 34	45	23	S. E.	un Nin	0'7
3 t.	Sombra 29		27			0'7

De dos quars de nou á las nou del matí d' ahir, lo cel nos regalá un fort ruixat.

Semblava que tot se n' havia d' anar ab aygua quan de golp y volta s' pará: los nuvols que cubrian l' espay s' aclararen y l' Sol se cuydá de desentrenyinar la part que encara quedava cuberta pera que perdessim tota esperansa d' aygua.

Ahir passá per nostra redacció al objecte de pregar-nos la inserció d' un sueltó lo pare del jove Alfred Queraltó y Arandes, qui de diumenge que falta de sa casa.

Com lo referit jove no s' troba en lo cumplert ús de las facultats mentals, se desitja de las Autoritats que al esser trobat se 'l condueixi á la vila de Borjes del camp, residencia de sos pares.

Ahir enterraren en aquesta ciutat al jove Anton Fort, que feya algún temps que havia arribat malalt de Filipinas. ¡Descansi en pau!

Aquestas luctuosas noticias, tristes consecuencias de la guerra, comensan á ser lo nostre pa de cada dia, y es de prevenir que ho continuarán sent per molt de temps.

Y nostres governants tan tranquils estiuhenjent per las platjas cantábriques y combinant novas embarcadas!

Dintre pochos dias arribará á Valls hostatjense en una gran masia del Bosch, propietat del Excm. senyor

Tomás Salvany, D. Emili Castelar. Com lo gran canceller dels actuals governs durant sa estada en lo Camp no coneixerá la miseria ni se li farà veure l' estat precari, casi desesperat de nostras classes treballadoras, com viurá en mitj de la esplendidesa, al tornár a Madrid al costat de la Cort, podrá seguir aconsellant que deu sostenirse la guerra á tot trans fins á deixar ben afiançada la soberania d' Espanya én sas colonias, ya que 'l país que ell ha vist neda en l' abundancia y res li importater nous y grans sacrificis en aras del seu amor á la patria.

Llegím en lo *Diario del Comercio* de Tarragona:

«En lo plan d' obras cual construcció ha de comprendres en lo present exercici de 1897 98, figura en aquesta provincia la carretera de Molá á Marsá, cual inclusió en lo plan general y estudis se deuen á nostre ilustre jefe senyor Cañellas.

De l' altra carretera, que també s' deu á dit senyor, de Falset á Vilella baixa per Gratallops y Torroja, en breu quedarán també aprobats los estudis, no obstant lo dictámen en contra que emiti l' enginyer Sr. Pequeño.

La important vila de Vilafranca del Panadés, se prepara pera celebrar la festa de son patró San Felix martir ab lluidas testas religioses y públicas.

Al efecte ha organizat un programa atractiu pera 'ls dias 29, 30 y 31 del actual y primer del vinet Setembre.

A causa de no haverse reunit suficient número de senyors regidors, ahir l' Excm. Ajuntament no va poder celebrar sessió de primera convocatoria.

Promet esser un aconeteixement lo senyalament del lloch que s' verificará á Sitjes durant la present festa major, ahont haurá d' aixecarse l' monument á Domenico Teotocopuli, conegut en lo nom de *El Greco*.

Se dona per segur que 'ls seyors Salmerón y Rusiñol pronunciarán discursos.

Lo diumenge próxim en la concorreguda societat «El Alba» y en lo teatre de la mateixa s' hi posará en escena lo drama de D. Joaquín Estebanez «Un drama nuevo».

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies, puja la cantitat de pessetas 734'77.

Los deplorables successos ocorreguts á Tarragona en motiu del Certamen de coros y fallo del Jurat, han motivat una reunió de periodistas de la vehina ciutat, en la qual s' acordá demanar als demás colegas de la provincia que rectificassin lo que portavan dit sobre la cuestió, en lo sentit de que 'l públich de la Plassa de Toros, Tarragona, se mantingué espectant y que al tenir coneixement del brutal atropell de que fou objecte lo coro «Catalunya Nova», ne protestá.

En la citada reunió s' acordá també redactar lo següent sueltó que aparegué en la edició del dimars d' aquells nostres apreciats colegas:

«Hem observat ab sentiment que alguns estimats colegas de la provigcia, al informar á sos lectors dels tristos successos ocorreguts en aquesta ciutat ab motiu del dictámen emés per lo jurat calificador que funcioná en lo certamen de societats corals han incorregut en un error que per esperit de justicia, esperém rectificaran degudament.

Lo públich de Tarragona que assistí al reparto de premis, no feu en veritat cap demostració al coneixer lo fallo del jurat, ni prengué la menor part en los actes reprohables que s' realisaren més tart contra la societat coral «Catalunya Nova», tota vegada que 'ls únichs actors foren en realitat los mateixos ceristas—á lo menos en sa majoría—que assistiren al referit concurs.

Lo públich, simple espectador en aquella cuestió, no intervingué pera res absolutament en la iniciativa y desenrotllo dels successos ocorreguts, mantenintse en una actitud espectant, que abandoná més tart al coneixer la gravetat dels fets pera condemnarlos severament.

Aquesta es la veritat que resulta de la rigurosa depuració que s' ha verificat, y per consegüent no es just que s' atribueixi al públich tarragoné una actitud que estigué molt lluny d' observar.

Tarragona tingué festeigs y tota classe de respectes y deferencias pera totas las societats corals, sense diferencias mortificants, que responen á las invitacions de la ciutat, la honraren ab sa visita; y lamentá y lamenta que dirimiereixin sas contendes en una forma

que, per respecte al nom del poble hospitalari per excelencia que 'ls albergava en son si y per respecte a si propis no devian haver usat.

Conegut lo criteri recte é imparcial que informa la doctrina professional dels ilustrats colegas de la premsa provincial, a quins van dirigidas aquestes ratllas, no hem d'insistir en la rectificació demanada, que ells serian los primers en exigir de la premsa tarragonina, ab sobrada rahó, si 's tractés del bon nom de las respectivas localitats, qual cultura y civilisació reflexan á diari en sas columnas y d' una manera verdaderament digna de tot encomiá.

Ans d'ahir nit á primera hora passava per lo carrer del Marqués del Duero de Barcelona una corda de presos custodiats per la guardia civil. Al arribar frente al carrer del Comte del Assalt, dos dels presos citats s'escaparen, sense que los que 'ls custodiavan poguessin detindre'ls, a causa de la molta concurrència que circulava per aquell lloch á dita hora, y que en los primers moments no sabia de que 's tractava, lo qual motivá los conseqüents sustos y carreras.

En la corda hi anavan uns dotze presos que acabavan d'arribar de Tarragona y que devian ser entregats en las Presons nacionals. Un dels escapats se troba condemnat á set anys de presó correccional, y á quatre l'altre. Los guardias que 'ls custodiavan no volgueren disparar contra ells, per temor de ferir á algún tranzeunt. Per la nit se practicaren algunas pesquissas, sent detingut lo germá d' un dels fugitius.

mo», que despatxan los Srs. Fills de Aenigno Lopez. Pera Bilbao y escalas v. «Cabo Quejo», consignataris D. Marián Peres.

Divendres 27

Pera Cette v. «Correo de Cartagena», consignataris Srs. Vda. y Nebot de P. Ferrer y Mary. Pera Valencia y Gandía v. «Cervantes», son agent D. Joseph M.ª Ricomá.

Dissapte 28

Pera Liverpool v. «Soto», consignataris Srs. Mac-Andrews y C.^a Pera Liverpool v. «Tintoré», son agent D. Modest Fenech. Pera Génova v. «Unione», que despatxan los senyors Casaseca y Terré.

Pera Bordeaux, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotha, Viborg, Fredriksham, Nistad, Raunó, Bjórneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via San Petersburg, sortirà d' aquest port del 7 al 8 de Septiembre pròxim lo vapor rus «Ariadne» que despatxan los senyors Boada germans.

Pera Génova y Liorna, sortirà lo 31 del actual lo vapor «Sagunto», que despatxa don Anton Más y March.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Table with columns for Interior, Exterior, Amortizable, Fransas, Norts, Exterior París, París, Filipinas, Aduanas, Cubas 1886, Cubas 1890, Obs. 6 0/0 Fransa, Obs. 3 0/0, Londres.

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París. Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

BOLSI DE REUS

Cotizacions realisadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Table with columns for Interior, Exterior, Colonial, Norts, Obligacions Alemanas, París, GIROS, Paris, Londres.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Valles, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Valles Vallduvi.

Table with columns for Londres, Paris, VALORS LOCALS, ACCIONS, Gas Reusense, Industrial Harinera, Banc de Reus, Manufacturera de Algodon, C. Reusense de Tranvias, Diner Paper, OPER.

TELEGRAMAS

La carta del general Martinez Campos, está dirigida al general Blanco. Lo traslado que en ella 's diu que 's dongui de la mateixa, es als senyors Silvela y Fabié.

—Respecte de la petició de reforsos pera Filipinas, nos consta, per informes que creyém fidedignes, que 'l general Primo de Rivera ha demanat de 8 á 10.000 homes, del cupo del contingent pròxim. En quant á la petició de més de 200 quefes y oficials, se fa obligada per la molta repatriació de quefes que s' ha verificat en los últims mesos.

—Lo general Beranger ha manifestat que censura en termes categórics las declaraciones fetas á San Sebastián per lo general Azcárraga y duoh de Tetuán, contrarias á la política d' unió de certs elements que jutja indispensables pera vigorisar las forsas conservadoras.

Tampoch amaga 'l ministre de Marina lo mal efecte que li ha produhit la versió que permet creure en la possibilitat de que 'l duoh de Tetuán, que 's troba incapacitat, se posi al enfront de las forsas conservadoras.

Opina 'l general Beranger que lo que s' ha de fer més endavant per l' imperi de las circunstancias deu ferse desde un principi, porque no 's poden permetre aplassaments. Avuy se requereixen solucions urgents.

Lo general Beranger repassá la historia política contemporánea, establint semblansas ab los homes políticos del actual Govern y acabá dihent:

«Creure que 's pot convéncer á la opinió pública de que la mort del Sr. Cánovas no ha significat un cambi polítich radical per part dels conservadors, es una verdadera temeritat.»

—Lo Sr. Castellano, per sa part, ha manifestat que l' actual Govern no rellevará al general Weyler.

Poden vostés afirmar aixó categóricament, digué dirigintse als qui l' escoltaván.

Afirmá que 'l Govern está disposat á separar tota dificultat que pugui provocar més ó menos directament la dimissió de Weyler.

Si algun ministre hi hagués, digné 'l Sr. Castellano, que tractés de plantejar la cuestió en Consell, los demés s' oposarian á qualsevol acort en altre sentit encár á forsa d' una crisis inevitable.

Los actuals ministros continuarán la obra del senyor Cánovas y ho farán aixis com testamentaris.

Donchs hé, una part d' aquesta obra te com fundament mantenir al general Weyler en son puesto.

Lo general Weyler ha tingut preñxada la época de son desenredament per la estació que s' avehina y en ella deuen veures los grans resultats que esperave 'l Sr. Cánovas.

En resum, que 'l general Weyler no 's rellevará ó vindrá un altre Govern á rellevarlo.

Respecte al envío de reforsos, ha manifestat que 'l Govern, seguint lo criteri del Sr. Cánovas, no regatejará los ausilis absolutament necessaris pera acabar la guerra de Cuba y Filipinas.

ANUNCIS PARTICULARS

TRASLADO

La pasteleria y Confiteria

LA CONFIANZA

DE C. XIPELLI

S' ha traslatat desde la casa que ocupava en la plassa de Prim cantonada al Arrabal de Santa Anna, á la mateixa plassa de Prim número 7, á causa de las continuas exigencias del amo de la casa en que estava instalada. En lo nou local, se proposa continuar servint á sos parroquians y al públich en general ab 'l esmero que te acreditada la casa «LA CONFIANZA».

REUS.--Plassa de Prim, 7.--REUS.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens de viaters que regirà desde 'l dia 1 de Juliol de 1897.

Table with columns for SORTIDAS DE REUS, SORTIDAS DE SALOU, MATÍ, TARDE, NIT, Tren num., and times.

Las horas se regiran per lo meridiá de Madrid. Reus 20 de Juny de 1897.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SECCIO OFICIAL

Institut de 2. ensenyansa de Reus

Conforme á lo previngut en las disposiciones vidents quedarà oberta la matrícula pera 'l curs académich de 1897 á 1898, en la Secretaria d' aquest Institut desde 'l 15 al 30 del vinent mes de Setembre de 9 á 12 del matí.

Lo período de matrícula extraordinari comprendrá desde 'l 1 al 31 d' Octubre divent los alumnos satisfacer dobles dreus que 'l senyalats pera la ordinaria.

Los alumnos satisfarán vuyt pessetas per cada assignatura y segons lo disposat en la regla 14 de la R. O. de 25 de Juny últim atonarán lo recarrech tranzitori de guerra á rahó del 10 per 100 sobre 'l import total de la matrícula de cada alumno per medi de tímbrs de dit impost.

Satisfarán ademés per cada inscripció 2'50 pessetas en substitució dels dreus d' exámen y un timbre móvil de deu céntims pera cada assignatura y papeleta d' inscripció.

Los alumnos majors de 14 anys presentarán al temps d' inscriures sa cédula personal y 'ls que ingresin per primera vegada presentarán sa partida de naixement.

Los examens extraordinaris y d' ingrés s' anunciarán ab la degua anticipació en la taula d' edictes del establiment.

Lo que d' ordre del M. I. Sr. Director se fa públich pera coneixement dels interessats.

Reus 15 d' Agost de 1897.—Lo Secretari, Lluís de Olavarrieta.

Matadero Público

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d'ahir

Table with columns for Classe, N°, Kilos, Grams, Satisfet, Pts, Cts. Rows include Bous, Badellas, Bens, Cabrits, Tocinos, Desputllas de bestiar de llana y pel, Total adeudo.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Celerí. Sant de demá.—Sant Joseph.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

BARCOS A LA CARGA

Dijous 26

Pera Londres y Amberes v. «Velarde», consignataris senyors Mac Andrews y C.^a

Pera Bilbao y escalas (fent la de Marián) v. «Ansel-

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés; primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12'41 t. mercaderías, segunda y tercera.
14'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-R.F.U.

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,

8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona)

8'30 m.

De id. directe

10'30 t.

De id. id.

1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera

7'30 t.

(per Picamoixons y descendit de Lleyda)

2'30 n.

De Madrid y Zaragoza

7'30 n.

De Lleyda y Huesca

7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.

Pera id. á las 2'00 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.

Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.

Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sus líneas á las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li dona sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Als propietaris reusenses

Y AL PÚBLICH EN GENERAL

Quan una ciutat com Reus atravesa una crisi produhida per la falta de treball entenen los firmants, que tots en general y cada cual en particular tenen la obligació de posar de sa part tots los medis de que pugui disposar pera conjurarla. Los firmants donchs, empressaris tots, y be ab reduhida esfera d' acció y práctichs en la edificació d' edificis, pera conjurar en lo que es fé, á son alcans la crisi perqué atravessen tots los oficis que intervenen en art de edificar y reparar edificis, no han titubejat ni un moment en presentar als senyors vehins de Reus las següets garantías á fi de que en sa vista se decideixen aquets á edificar ó reparar los edificis que tingan á be.

En las obras á jornal lo qui dels quatre dels firmants que estigui encarregat de la direcció de las mateixas, després de dirigir los treballs cumplirá son jornal d' oficial mestre de casas, no cobrant per las dos cosas más que '1 jornal de 17 rals.

Aceptará sens cap reparo los oficis que li indiqui lo propietari y en cas de que ell los tinga d' aprontar, presentarà boas oficis mestre de casas, no cobrant mes que '1 jornal del oficial ó sian 16 rals renunciant á favor del amo de la obra lo ral que per cada oficial venian fins ara percibint los empressaris en concepto de dret de fermentas.

Compraran los materials ahont lo propietari los hi indiqui que pera la construcció se necessita y en una paraula estarán á las ordres del propietari, que es lo qui paga en todas las obras á jornal.

En las obras que s' efectuhin á preu fet los firmants garantisgan desde ara la solidés de la construcció y la bondat dels materials que emplearan en la mateixa y presentaran al públich Reusense la següet tarifa de preus de las unitats d' obra pera que aquest vegi la verdadera rebaixa en los citats preus de construcció y s' decideixin á edificar en son profit y conjuració de la crisi per la que atravesa la ciutat de Reus.

En las obras á preu fet los suscrits s' encarregarán, si així ho desitja lo propietari, de tot lo concernent á la edificació, cerrelleria, fusteria y demés articles fins deixar la obra á punt de ser habitada, ó com vulgarment se diu, á entrega de claus.

Los preus á preu fet son com segueix

METRES CUADRATS

	Ptas.	Cts.
Mur de pedra de 45 centímetros d' espessor en barreja á id. de id. de id. id. id. en argamassa á	6	15
id. de id. de rajolas de 30 centímetros en barreja á.	4	60
id. de id. de id. de id. id. en argamassa á.	6	08
id. de id. de id. de 15 id. en barreja á.	5	25
id. de id. de id. de id. id. en argamassa á.	3	02
Envá doblat.	2	62
id. de panderete en rajolas de 14 á.	1	38
id. de id. en id. Comú á.	1	05
Solera de tres gruixos en barreja á.	0	70
Terrat d' Empressari.	3	50
Bovedillas dobladas apianadas y enrajolat ordinari á.	2	83
Esgrahons de 4 palmos 00, 80 centímetros sens escalonera.	2	67
Teixo de Canyas llis (sense fusta) materials y má d' obra.	1	84
Lluits de Solera en argamassa.	1	14
id. de id. en barreja en obra.	0	50
id. de id. en argamassa en obra.	0	50
id. de id. en murs de pedra.	0	31
id. de guix en Bovedillas.	0	50
id. de id. en Envá panderete.	0	35
Colocació y materials del Mosaich de Valencia.	0	20
id. de id. encrostat al foch.	1	75
id. de id. Baldosas del Hospitalet.	1	25
id. de id. Artificial.	0	85
	0	75

NOTA.—Aquets preus se comprenen sols en edificacions de nova planta y dintre la localitat.

ALTRA.—En las reparacions hi haurá molt poca alteració en los preus segons los metres de cabuda y posició.

ALTRA.—Cornisas, comunes, cuynas, colocació de pedra picada, motlluras á preus molt reduhits.

Los firmants: *Joseph Magriá*, primer del Roser, núm. 13 — *Joan Rodriguez* carrer Sant Francesch, núm. 48. — *Francisco Serra*, Arrabal baix de Jesús, número 49. — *Jaume Novell*, carrer Sant Celestino, número 32.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2 "
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina,	2 "
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern,	2 "
«Costums típicas», per id.	2 "
«Alcover», monografia, per id.	4 "
«Poesias», per Manel Marinell-lo,	2 "
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdagué,	4 "
«Lo Pi de las tres branças», per id.	2 "
«L' Aglenya», per Ramon Masifern.	4 "
«Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents,	12 "
«La Fada», per id.	4 "
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2 "
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol,	16 "
«Les Cróniques catalanes», per Gabriel Turell,	12 "
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20 "
«Poesias», de Joan Maragall,	8 "
«Alades», per Emili Guanyabens,	8 "
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias	8 "
«Mont-lban», per Bosch de la Trixerria,	12 "
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20 "
«Música vella», per E. Doria y Bonaplata,	12 "
«Figurá y paisatge», per Narcís Oller,	12 "
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Masaveu,	12 "
«Espectres», per Enrich Ibsen,	8 "
Obres dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.	
«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:	
«Sant Ramon»,	2 rals.
«Planys»,	2 "
«El Maçoudia», per Brunet y Bellet,	4 "

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall,	4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Goloe,	12 "
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mafé y Flaquer.	2 "

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde,	5 rals.
Además están á la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjeros.	